

O TIO MARCOS D'A PORTELA

*Os mandamentos d'º MARCOS
fora d' airexa, son seis:
facer á todos xusticia,
non casarse con ninguen,
falar o gallego enxebre,
cumprir c'º que manda a ley,
loitar pol-o noso adianto
con antusiasmo e con fé,
vestir calzós e monteira
peromnia sécula amen.*

*Tefien os pobos a gala
n-o seu lenguaxe falar:
fálase chino n-a China,
portugués en Portugal,
catalán en Cataluña,
e n-a Alemania, aleman,
soilo os gallegos d' agora
hastra verganza lles dá
falar a melosa e dolce
fala que falan seus pais.*

PÁRRAFEOS CÓ POBO GALLEGO

Ano séutimo

Ourense 31 de Mayo de 1885

Parrafeo eitenta

A FESTA D' O CORPUS EN ALLARIZ.

Perdérónse n-a histórica vila que guarda os restos de Witiza, n-a pátria d' o cronista Gándara todal-as groriosas tradiciós d' o seu pasado, todal-as vellas costumes que relembraban os feitos e fazañas d' os seus valentes guerreiros; pecháronse os hospitaliños onde alcontraban agarimo os enfermos probes y-os pelegrinos cansos; non quedou pedra d' aquel castelo que s' erguía maxestoso e que foi n-a revolta d' os tempos d' o feudalismo teatro de tantas loitas, e sepultura de tantos mortos, pero quedaron en pé como aldraxante mostra d' o cativo espíritu que latexou n-o corazon d' os fillos d' aquela terra en épocas de noxosa recordanza, costumes que teñen moito de bárbaras e tradiciós que trascenden á fanatismo.

Chámanlle algús a vila d' Allariz por fantesía a pequena Roma, a segunda Xerusalen de Galicia, seica porque a vila d' Allariz conta con moitas eirexas e campan n-as suas espadanas e torres moitas cruces; pol-o demais, fóra d' a apariencia relixiosa que ll' emprestan os templos, ali non hay cousa que á Xerusalen se pareza nin que teña trazas de Roma.

Os seus veciños, descendentes d' os que com-

puñan aquelas mesnadas aventureiras e coraxudas que ó servizo d' o señorío feudal andaban sementando a morte, o incendio y-o loito pol-os castelos d' a comarca, levan n-a masa d' a sangue aquel espíritu conqueridor e guerrilleiro, n-o corazon aquel formento de xenreiras, e n-a alma aquel fanatismo que os levou sempre mais lonxe d' o que deberan á loitar polotrundo d' o dereito d' a forza sobre d' o dereito d' a razon e d' a xusticia.

Poucas veces alí as lavaredas d' a civilización espallan a sua luz polos ámpitos; poucas veces alcontran eco a voz d' o amor d' a terra y-as armunías d' os adiantos n-aquelas ribeiras fronteiras e froridas, regadas pol-as augas d' o murmurante Arnoya. Arrolados por elas dormen o sono d' a indifrencia, sin que se lles pase pol-amente o espertar d' aquel sono. Son hoxe o mesmo que eran onte.

A festa d' o Corpus en Allariz ven a ser un vivo espello onde poideran verse refrexar as imaxes d' os seus proxenitores, e vaise unha xeneración e ven outra e sempre n-a mesma, y-os vivos herdan d' os mortos as costumes mais mal avidas e o carauter d' o noso siglo.

O vispora de Corpus, como si o concello fose unha axuntanza de rapaces trasfegos e non d' homes de xuicio, manda poñer n-o balcoñ d' o

Auntamento a semellanza de Xan d' Arzua mal feito de palla, com' os espantallos que se poñen n-as figureiras pr' os paxaros e c' o traxe que lle peta ó encargado d' aquela angueira.

O dia de Corpus, e dinantes de que saya a precesion, sóltanlle o touro pol-as ruas ó mais pintado, que de non poñerse en garda vese n-as astas d' o touro en menos que canta un galo.

O touro vay facendo d' as suas, pois inda que o prenden pol-as cornas c' unha corda pol-o xeito d' as qu' empregan n-as maromas n o tocantes á grossa e forte, os que turran pol-a corda non fan com' os d' o Goberno que turran e turran hasta que o turrado non se podesa remexer, sinon que lle *dan corda* como si fose á un rilós, e danlla cando se procantan de que algun fuxe d' o touro pra que non-o colla, e danlla d' abondo pra que o touro campe libre pol-os seus respetos e teña soltura pra lle colher a dianteira ó coitado que fuxe pra non sufrir unha collida.

O touro alritado pol-as picadelas d' as agulladas que ll' enterran n-o coiro amparados detrás d' as portas, axoutado pol-os mozos e pol-os velloz e xordo pol-o barullo qu' arman ó velo, parés que voa e pega cada cornada que vai o demo n-ela.

Si o touro corrido d' aquela maneira tan pouco tauromáquica gana a volta d' unha rua sin topar con naide, ou arremete c' unha parede sindano de hoso nin esfoladura de carne de cristiano, os que pasan por civilizados en Allariz, oubean como lobos famentos de presa e dan sinales de disgusto batendo co-as maus n-a testa, como cando ll' es socede unha desgracia. Si pol-a contra o touro n-a sua carreira arrautada engarra á calquera n-as cornas ou co-elas lle dá unha aperata contr' a parede, anque non se deprocatou d' o perigo ou non tivo tempo de lle dar sebo de grilo ós pés; si fai estrozos, si deixa á dazasete tumbados n-o chan c' os cadris esfundigados ou co-as costelas espetadas n-o peito, estonces aprauden como tolos e desfanse en laudes pr' o touro que fixera tantas fazañas, e non-o levan en ándias porque ventan que non está pra gromas e saben por esperencia que non convén xogar c' os touros mais que de lonxe, turrándolles pol-a corda ou de preto cravándolles a aguillada, gardados pol-a barreira d' as medias portas.

Fai anos que houbo un alcalde que cobizando suprimir a bárbara costume, viuse n-as maiores apuradas, pois alborotouse o vecindario, e si o colleñ á terbo, non sei, pero pol-as ganas que lle

tiñan, deixábanlo de xeito que non podería contalo.

Outro ano cadroulles un touro tan bravo que fixo unha estragueira n-as ruas. Pois lonxe de lle dar o pago levándoo pr' o matadeiro como fan c' os outros, antoxóuselles coidalos pra que n-o ano viudeiro repetise o feito, con mais rábecha si cadra-ba, e por turno, tal e como si se tratase d' asistir á un enfermo probe e que dese tanto traballo que houbese menester d' os sacrificios de todos, estiveróno asistindo, levándolle o mellor forraxe d' os seus lameiros e poñéndolle n-o cortello o estrume mais verdorento e brando d' as suas touzas.

Mais non paran n-esto os puxos indíxenas d' os veciños d' Allariz. Como n-outros tempos a mourería, que tiña as suas chouzas riba d' os muros d' a vila, facía xudiadas c' os cristianos que devotos iban n-a precesion de Corpus, valei-rándolles ó paso sacos de furnigas que axuntaban dias dinantes n-os agros c' o mesmo afán que si andivesen a esculca d' areas d' ouro, ansi inda hoxe degóransen n-unha tempada por axuntar furnigas que non valeiran á sacos, pero méninas n-un xerro e bótanas dempois á preixas á cara y-ó os ollos d' os que teñen a mala sorte de ponérense á rente d' eles, non sin que dinantes pra que non se podesa sacudir d' elas lle boten tamen auga misturada con mel que levan n-outra xerra.

Haberá moitos que teñan recordanza d' as furnigas d' a precesion de Corpus d' Allariz, pois algúz por pouco non adoeceron ó veren a sua cara feita un furnigueiro y-ó sentiren un pruido que lles deu que rañar pra tres somanas.

Co-estas divirtições festexan o Corpus os nados en Allariz, por mais que non son muy católicas que digamos, nin muy cultas que falemos.

E non son os artesanos e labradores nin as xentes que non sepián cousa que valia os únechos que se divirten c' o touro e co-as furnigas. A costume fai ley, y as monxas de Santa Crara, pol-a costume xa que non xoguen ó touro por estaren recollidas e seren xuiciosas, mostran empeño en que o touro pase por debaixo d' o arco d' o Convento, onde—cicais pra que os barcaloyas que o levan non perdan os alentos nin-a forza pra estrapexar n-aquela angueira—póñenllles unha ola de viño e catro poyas de pantrigo, c' o gallo de que collan a sosega e tomen un taco. E non hay que dicir que lles doy o donar o viño y-o pantrigo. Pol-a contra; un ano que s' esqueceron de que o touro pasase por debaixo d' o arco d' o

Convento, o prior d' as monxas arrependeu ós maordomos anoxado e segun contas tivo mentres de demandalos a xuicio.

¡Que tales cousas pasen hoxe e que se vexan agora como n-os tempos mais escuros esas costumes, abofellas abafa!

A min pol-o menos dame vergonza contalo.

¿Cando s' avergonzarán d' elo os veciños d' Allariz?

D' o que fan os d' a cofradía d' os gremios, as comparsas de danzantes y-algús concexales n-a sanchristia d' a eirexa de Santiago namentres cantan os cregos a misa, xa non se fala pol-a mor de que non me reconveñan cando vaya por aló, como socedeu cando falei de que puñan os xigantós veira d' o altar maor n-a festa d' o San Benito, e que lles valeu a faladura o que o señor obispo dise ordes que non se consintira aquela *xigantada* n-a eirexa. Abonda con dicir pra que os avisados o adiviñen, que non é a promeira que os devotos que levaban as ándeas d' o San Benito de volta pra ermida, cairon de súpito como si os ferise a *chispa* d' un rayo e deron c' o santo en terra.

¡Ay si ossantos fosen vengatibles, cantosterian que pagal-a irreverencia non podendo pasar nin pinga de viño pol-as gorxas!

CANTARES.

Anque vos fagás os xordos,
direivos a ti e Gaspar,
que é mellor tornal-os males
que telos que remedear.

Contabas con duas colleitas
y-unha, o mal tempo levoucha;
non deixes de darlle as gracias
o San Sidro pol-a outra.

De min fai bulra Adelaira
e Guirgoria, e mais Marica;
pero, a eso, digo eu:
sarna con gusto non pica.

Inda espero ir á terra
a ver a miña naiciña:
¡ai! tivera, á non ser eso,
a terra d' a coba encima.

A qué te rís, boca aberta,
a qué te rís porque Bras
gaste, d' o pai, á monteira;
si ti outra non lle das.

Si no é vran, é primadéra

sempre n-o teu peito, Crara,
pois vexo que hastra en Xaneiro
hay rosas n-a tua cara.

Verderol d' a miña eira
onde andarás meu Martiño?
medo teño se che esquenza
que por acó tes o niño.

Garabiela, quero verte
trinta días cada mes,
sete días por semana
y-un credo de cada ves.

Din algús que non se opreme
o peito co-a despedida:
¡non se despediron eles
unha ves n-a sua vida!

Dixeches indo pra a feira
que n-este luns te casabas,
esquecéndoche, caretas,
que conmigo non contabas.

Cando cansen d' alabarte
han de darche puntapés,
si eres ti tan dadiveiro
que en vida d' as o que téis.

Coida de que Xan se lisque;
porque, o lume xunt' a estopa,
Chinta. a min me teñen dito:
que as veces o deño sopra.

Vinme triste en Pontaréas,
e d' a Cañiza a Melon;
mais cheguei a Ribadávea
e ensanchouse o corazon.

D' un mal paso arrendadiño,
meu fillo, verte quixerá;
vale mais un «Por-si-e-caso,»
que outros doux «Quen-o-dixera!»

Véxote n-o Milladoiro,
n-o Faramello. en Padron,
e hastra pol-a Ponte Valga
te vexo n-o corazon.

En Bocorin e en Ferreira
en Salceda, e n-o Menal,
e hastra en Arzúa mesmo,
por mor de ti sinto mal.

Dende Reádego a Chantada
marchei a mercar un xugo;
en Punxin á ti atopeite,
e non parei hastra Lugo.

Un babion con moitos cartos:
e un sábio que non-os ten:
este, non dirá o que sabe,
anque aquel se alabe ben.

A naide lle chames sábio,
dixolle Xan a Cristobo,
méntras non deprenda ben
a saber facerse o bobo.

D' as costumes d' algúis homes
falan de cote as mulleres,
e poida dar que haxa algunas
que cobicen ir con eles.

X. P. BALLESTEROS.

OS OURENSAOS EN MONFORTE.

Por onde queira que vayan sempre os fillos
d' as Burgas levarán a legria: dounos Dios d' ese
xenio; estarán acorados pol-as penas, levarán as
mais d' as veces as faltriqueiras apeguidas, pero
sin estaren ledos nin teren cartos, fan humor,
campan, barullan e troulean.

Chegou o promeiro tren d'a tarde á Monforte,
y-a vila d' o val de Lemus viuse mais animada e
mais riseira. Os viaxeiros levaban sede e beberon
sin cirimonias á porta d' as tabernas, e correrón
de mau en mau as xerras pol-as ruas.

Falen o que queiran os fidalgos d' a vila—di-
xeron—entre adoecer co-a sede e beber, bebamos.
Como aló non hay fontes, os que quixeron beber
auga víronse n-o caso de irense ó rio e n-o aperto
de porse de bruces á estilo de cabalos. Algúis
que repararon n-o feito escomenzaron á asubiar.

Os que sentian antoxos de tomar un tico, e
fuxiron como d' a queima, d' a estacion, pol-a
mor d' a sona que collera pol-o que con nosoutros
fixeron, mercaron unha caste d' empanadas que
se nomean zocas, e que non son outra cousa que
un anaco de carneiro metido n-a fariña e pasado
pol-o forno. Anque n-o prebe d' as zocas s'amost-
raba o sebo cuallado como si ó facelas tivesen
unha vela pingando n-a masa, derretéronse al-
gunhas, y-as que non se derreteron coméronas os
cadelos.

Non faltou quen se doese de que non houbese
empanadas de papuxas. D' habelas e de lles fin-
car o dente non botarian tanto de menos a perda.

Os que non sairon d' a estacion pasaron as
penas mouras como si xa non lles abondase o
pasar pol-o túnel d' os penedos d' o inferno.

Aquel que quedou c' un pé n-o aire e con ou-
tro n-o estríbo ó ver tantas rapazas garridas n-o
andén, cícais pr' arrematar a postura quedouse

co-a boca aberta n-a fonda. Pidiu de xantar e
puxéronlle un polo que xa debera facer testamen-
to n-a somana pasada, e que debía andar de prato
en prato co-a licencia d' o enterrador, pois segun
contan tiña un cheiro condanado que nin c' o
guiso se lle barrera.

As narices encargáronse de lle pechar a bo-
ca, mais non por eso deixou d' abrir a faltriquei-
ra. Pagou catro pesetas por enteirarse de como
cheiran os polos oito dias dempois de que deixa-
ron de rubir ó poleiro e d' aletexar.

En troques outros por un peso xantaron me-
llor que os que fóramos pol-a mañan e batéramos
á dous por barba. Os que viaxan teñen que de-
prender á gobernárense pra gastar pouco e pasa-
lo ben.

Pra que se xuzgue d' o servicio d' a fonda e
d' o avisados que son os camareiros, vouvos á
contar dous casos.

A un andaluz que pidiu un café servironlo
misturado con caldo limpo, e como non lle topa-
ba o gusto de costume, degorábase por cair n-a
conta d' o que era aquelo. A forza de devanar os
meolos, descobreu o caldo e non pol-o limpo, y-a
mistura d' o café e non pol-o recendente.

A un señor que pidiu unha sangría pra re-
frescar ó mozo de servicio, que pol-as trazas nou
debeu saír de rozar n-o monte, escarramelando
os ollos e poñendo unha cara de parbo enxebre,
contestoule con tono d' estraneza: «Vosté ven
enganado; eu non son sangrador.»

Entre lusco e fusco, a vida reconcentrouse n-o
andén. Os mozos de corazon quente apuraron a
verba en parolas d' amor. A boa parte iban, que
n-eso d' a gramáteca parda as monfortinas son
maestras e conxugan d' o lindo.

Os mozos que tiñan a cabeza quente déronse
por satisfeitos con andaren de trullada.

Os que mollaron a palabra hasta rubiren ó
tren pra dar volta, sinón botaban chispas pol-as
descuterías d' os empregados, non foi porque
non-as trouxesen pra botalas, que foi por medo
de non se ver n-o caso d' armar unha de paus.

Un d' eles pol-a mor d' a molladura quedou
en seco n-a estacion de Canabal. Víñalle padri-
cando ós grilos d' os sementados, caiulle o som-
breiro, baixouse pra collelo, e cando tivo o tra-
sacordo de que non era padricador nin estaba n-o
púlpeto sinón de qu' iba de viaxe, o tren botouse
á andar, e de non collelo o xefe d'a estacion,
engárase n-as rodas e queda ali en disposición d' ir
botar sermós ó mundo d' a verdá. Como non re-
paraba n-o peligro e por aquello de non quedar en
terra, púxose á berrar dende o andén como si lle
metesen un espeto pol-o figado: «¡Qué paren eses
cabalos!» «¡Xo burro xo!» respondéronlle os qu'
escoitaron o dito.

N-os wagós houbo entremeses pelegrinos.
Non faltou pé d' home que coidando entropazar
c' o pé d' unha rapaza e c' o gallo de lle dar seña,
fixolle ver as estrelas á un vello, fincándollo n-un
callo, sin que por eso dese unha queixa, non por-
que o vello sofrise con pacencia o pisoton, sinón

porque pensou ¡ay malos lobos me non coman!
qu' era unha rapaza que tiña diante a que sostiña aquell parrafeo de pés. Ambos á dous viñeron enganados hasta que cairon n-o erro cando viron que s' ergueran as rapazas e que as señas de pés non paraban.

¡Estones si que foi ela! A non-o impidiren os gardas civís, danse de lufiadas.

¡UY QUE DIAÑO!

Fai dous anos cuasementes
que os liberales d'ogano,
veñen n-a prensa e n-as Cortes
d'a conciliacion falando;
escrébense cen artícolos,
bótanse millenta párrafos,
e vay por cibdás e vilas
a conciliacion soando.
«¡A conciliacion impone!»
dí con voz solene Martos,
e Sagasta co-a cabeza
fai demostraciōs d' agrado;
sostén Alonso Martinez
poñendo a custion en craro,
que hay intríngulis n-o conto
e retranqueiras n-o caso,
e cobiza que se faga
pol-os seus pasos contados;
namentres Lopez Dominguez
de rábecha patexando,
a conciliacion padrica
os d' enriba y-ós d' embaixo,
mais como bō militar
y-ordeancista de rango,
quere unha conciliacion
a xeito de miliciano,
con matrimonio civil,
con revision e xurado,
con sufragio universal
pra que voten hastr' os gatos:
Montero Rios achántase
e fórmulas museando,
hoxe por eiquí me vou,
mañá por aló me sayo,
ándalle a conciliación
facendo a rosca d' o galo:
Beranxer e mais Moret
xa se dan por conciliados.
Posada Herrera non pia
pois tarde piou n-o allo,
y-ós demais que teñen foz
ou a toman n-o cotarro,
espremendo innovaciōs
ou fórmulas debullando,
ás veces pidindo roxo,
por tempos pidindo branco,
tanto remexen as trécolas,
tanto lle dan ó cinzarro,
agora berrando «¡Adiantel!»
e berrando dempois «¡Alto!»

que fan d' a conciliacion
un rifadeiro de galos,
concilio de barballoas
e axuntanza de trasnos.
Entramenteis o de Cánovas
xefe, pontífice máusimo
d' a grey que n-o comedero
atrácase enchendo o papo,
como quen non quere a cousa,
como o que non qreba un prato,
guiñándolle ambol-os ollos
a un personaxe de pazo,
parés que lle dí n-ós guíños:
«¿divírtense? ¡pois deixalos!
¿concilianse? ¡alá eles!
¿non se concilian? ¡ben vamos!
¿piden revision a berros?
¡poden agardar sentados!
¿queren que n-as eleuciōs
sea universal o sufragio?
¡xa farei pra compracelos
que as actas veñan en branco!»
E logo pol-a calada
c' os seus ministros falando,
dilles o móustro d' o sigro:
«eu son o que trunfo e mando,
vosoutros con sorna morna
faceivos xordos e mancos,
facei como que non vendes
as cousas qu' están pasando,
vos matandes, eu esfolo
n-ós liberás hastr' o rabo,
nos comemos, eles aunan,
eles berran, nos calamos,
e canto mais eles loiten
nosoutros mais sossegados,
qu' eu n-eso de libertades
son can vello e non d' os mansos.
e n-as runflas d' a política
mozo son resolto e franco,
e de sabido xa esquezo
que n-o tempo en que aduanamos,
hastr' o estómago á cabeza
báixaselle ó mais pintado,
e bulen moitas ideas
en forma de garabanzos:
os principios que nós temos
son os principios mais sanos,
e n-o tocantes á sólidos,
conécense con porbalos.»

Eu que dende o meu curruncho
vexo o que pasa calado,
que pol-o vidro d' a crítica
sin pasion e sin enganos
miro o que fan os políticos
que mandan e son mandados,
digo pr' a miña monteira:
«¡Como anda o pandeiro, Márcos!»
Us que por comer s' entenden,
outros que langraneando,
e por coller a sarten,
e collela pol-o mango.
aduanan, rífan, loitan

o mesmo que condanados,
un Goberno que nos rixe
como quen turra d' un carro,
y-unha oposicion que atranca
o camiño con oustáculos,
pondo pol-o medio o rio
d' a conciliacion ou rayo,
onde queren de barqueiros
facer tirios e troyanos,
e onde terá o pasaxe
que nos sair mal e caro,
esto non leva camiño
de chegar á porto salvo,
esto parés un inferno,
unha tolería, un caos,
unha gayola, unha trapa
que pra collernos armaron,
un lio que non s' entende,
e tan mal me vai cheirando
o nagocio d' a política
com' a fan os cortesaos,
que vou perdendo a esperanza,
que de todo vou dudando,
e penso si se proponen
estárnola sempre dando,
metérnolas pol-os ollos,
como a nécoros tratarnos,
meternos gato por lebre
e por ouro fino, talco.
¡Parés qu' estamos n-o antroido!
¡Uy que diaño!

Os conservadores porque lles conviña, discutiron á carreira os presupuestos n-o Congreso e n-o Senado, y-os liberás por comenencia, pois agardan algo dempois de ter os presupuestos aprobados, deixáronos correr sin dar unha falainda que parasen mentres n-os perxudicios que lle veñen co estas presas ó pais que paga.

Pol-o que vexo, os políticos
esprémennos canto poden:
son lobos d' unha camada
y-us á outros non se morden;
todol-os seus pensamentos
n-os nosos cartiños poñen,
y-as faltriqueiras nos limpan
as maus d' os recaudadores,
politicamente sempre
mande rey ou mande Roque,
que pra nos zugar o xugo
crianse e medran n-a Corte
zumezugas con lanvita,

andixuelas con bigotes,
e política farándula
de moitas castas e nomes.

A Diputacion d' a Cruña dona un premio de cen pesetas ó gaiteiro que mellor toque a alborada n-o certáme artístico que pol-a iniciativa d' O Cicron haberá en Compostela un d' os dias d' as festas d' o Apóstol.

¡Gaiteiros d' a terriña, á infrar os foles, á compor o ronco y-a recorrer o punteiro!

Con vinte pesos de galardon á mais d' a gria que conquiran, terán pra mollar a pallete unha tempada.

Don Aureliano Linares
e don Luciano de Puga,
dous diputados á Córtes
pol-a provincia d' a Cruña,
coino dous cas de palleiro
qu' incirran ou azapurran,
sostiveron n-o Congreso
unha discussión d' inxurias,
que daba pena d' oubilos
e de velos daba angustia,
por mor de non sei que horta
que a Diputacion d' a Cruña
quere adequerir pra *Granxa*
Modelo d' Agricultura.
En troques como dous mortos
gardaron silencio n-unha
cusion que de vida ou morte
evos pra unha rica industria,
d' a que os nosos mariñeiros
se manteñen con fartura.
O ministro de Facenda
que n-os presupuestos furga,
gravou o sal c' un trabuco
que non lle botaron nunca:
os probes fillos d' o mar
queixanxe d' a falcatrúa;
os país d' a provincia tronan
contra esa cánima inxusta,
e reméxense pra ver
si ese trabuco atrabucan,
y-os diputados á Córtes
Linares Rivas e Puga,
solamentres se recordan
e falan d' as cousas suas,
o Linares, por xenreira,
pol-a sua defensa, Puga.
¡Por eso tanto Galicia,
adianta, progrésa e trunfa!

Oubin dicir que dimitira o teniente alcalde
que lle botara a *palla perra* ás cacharreiras d' a
Fonte d' os Coiros. Pol-o que vexo non quere
mais nagocios de louza vidrada.

Non falo pol-os d' o Concello.

N-o derradeiro mes d' Abril baixaron os ingresos d' o Tesouro.

¡Xa rubirá os trabucos Cos-Gayola!

Resultados lastimosos d' a festa d' a Follateira.

Un pái fendeulle a unha filla c' un fungueiro unha costela: déronse dous amigados unha deluva tremenda: gomitaron dous rapaces carabuñas de cereixas: os gardas civís tiveron que asosegar dez peleas: tomou un vello unha chispa que por pouco morre d' ela: turáronse pol-os pelos un fato de costureiras: houbo cair n-unha trapa o sancristan d' unha eirexa: unha criada beilando estordegou unha perna: qrebáronlle ó taberneiro sete vasos e tres xerras: c' os trompetazos d' a mûseca touparon moitas orellas: metéronlle ó Perdigon un pufo de seis pesetas: moitos ó volver pra Ourense entropezaban n-as pedras: algunhas parexas fórone ós grilos n-as carballeiras: engarróuselle á unha moza o pano n-unha silveira: outra moza, malas lingoas contan, que perdeu as medias: as d' o trato tral-ós homes andavan como cadelas: moitos cesantes volvérонse sin ter unha larpadela: moitos lampantís co-as turcas andiveron en quimérias: á unhos fillos de familia roubáronles a merenda: houbo quen falou co-a chispa c' os postes d' a carretera. y-un chispo tamén pensou qu' eran sapos as estrelas.

N-o Auntamento d' o Pereiro, segun contau, hay dous alcaldes.

As pragas medran.

En troques en Ourense non temos gobernador.

Non fai moitos dias que s' arrematou en Tuy

a subasta de pasaxe en barca pol-o río Miño. E pra qué se fixo o ponte internacional?

Desque s' estableceu o manicomio en Conxo parés que moitos teñen empeño en se facer os tolos.

Pol-o sistema d' as vixigas quérrennos agora vacunar os microbios.

¡Ora o demo! ¡Meternos vêrmes n-o corpo pra que n-os roan en vida, como si pra vêrmes non abondara dempois de mortos!

Os que tal aduanan deben traguelos n-a cabeza.

Os vêrmes que n-os queren vacunar noméan-se *vacilius virgula* e teñen rabo.

¿Inda mais esas? ¡Xa xa! Quérennolos vacunar deixándolles o rabo fora pra que n-os turren d' él ou nol-o collan entre portas cando lles praza ós que gobernan.

Esa vacunacion non cola en Galicia, onde vivimos tan escamados que nin por asomas queremos cousa que traya rabo.

Que vayan ó inferno co-esa vacuna, que pode ser que pegue.

CORREO D' O TIO MARCOS.

D. X. A., Alcañices.—Recibin unha libranza de seis pesetas pol-a sua suscricion hastr' os derradeiros de Novembre. Trocouselle a direucion d' a faixa.

Sinto moito que saise d' a terriña porque vai á engurrarse co-a morriña.

S. D. d' a E. de V., Santiago.—Recibin unha libranza de dazaquito reás pol-a sua suscricion hastr' os derradeiros de Xunio.

D. R. A. E., Celanova.—Recibin doce reás pol-a sua suscricion hastr' os derradeiros de Xunio.

D. A. P., Lugo.—Recibin seis reás pol-a sua suscricion hastr' os derradeiros d' Agosto.

D. C. P. F., Monforte.—O mesmo.

D. M. L. A., Betanzos.—Recibin unha libranza de catro pesetas pol-a sua suscricion hastra fin de Mayo.

D. R. P., Irijo.—Recibin doce reás pol-a sua suscricion hastra fin de Novembre.

O TIO MARCOS D' A PORTELA PARRAFOS GALLEGOS

Sai á luz en Ourense todolos domingos en oito páginas en folio, contendo artículos de costumes, poesías, esemérides, cantares e contos d' o país gallego.

SUSCRICIÓN

Seis reás cada tres meses.

ADMINISTRACIÓN

Alba, 15, Ourense.

O pago d' as suscricions é por adiantado.—Os números soltos vénndense á dez centimos de peseta.
—Os pagos faranse en letras d' o xiro.

ALMACEN DE ULTRAMARINOS DE D. RAMON QUESADA, PRAZA MAOR=OURENSE

Gran surtido de bacalao d' Escocia e de Noruega, esca-
beches en latas e barriles, ostras, lamprea, salmon, roda-
ballo, besugo, congrio, sardiñas, e pra que nada falte tamen-
bos hay bacalao a vizcaina, bacalao a catalana e pulpo.

Latas de pementos, mixilôs, guisantes e froitas en con-
serva.

Queixos de bola e de todal-as castes e salchichôs de Vich.

Precios económicos en competencia c' os conocidos.